

Perspectives de futur des del CDA

Enric Tarrado i Vives

Tot i que pugui semblar un tòpic, Andorra és sinònim de comerç. Ho demostren les xifres i el volum de negoci que genera aquest sector a totes les parròquies, especialment a Encamp (Pas de la Casa), Sant Julià de Lòria, Andorra la Vella i Escaldes-Engordany. I també ho demostra la percepció que els nostres visitants tenen d'Andorra quan se'ls pregunta pel país. De fet, la presència d'aquests visitants, afegida a la dels qui vivim aquí, fan possible que en períodes de vacances o festius els principals carrers comercials d'Andorra facin el goig que fan quan són plens de gom a gom. Per tant, és impensable parlar d'Andorra sense parlar de comerç.

El comerç és el gran aparador del nostre país. A Andorra gaudim d'un dels centres comercials a l'aire lliure més importants del món. Efectivament, també és un gran aparador el nostre patrimoni natural i cultural, però no hem d'oblidar que el comerç també representa i suposa un important element distintiu que ens fa ser un referent en el mapa internacional, especialment en el sud d'Europa.

El comerç és i ha de continuar sent un dels majors actius turístics del nostre país. La meva experiència en el sector –ja sebeu que la meva activitat professional privada és l'empresa– em permet afirmar fins i tot que quan parlem de comerç parlem del primer actiu i atractiu turístic, sense desmerèixer altres sectors, com el de la neu o els serveis. Afirmo que és el primer perquè, per exemple, està obert els dotze mesos de l'any i sense cap dubte genera un trànsit de clients continuat que es tradueix en elevats ingressos per a les arques de l'Estat.

Cal posar de manifest l'esforç fet al llarg de molts anys, i també actualment, per part dels comerciants del nostre país. Les inversions per garantir la modernització de l'oferta comercial andorrana han estat destacades i importants. Tan sols cal fer una ullada al passat per veure com s'ha evolucionat cap a un model de comerç molt més

contemporani i competitiu, adaptat als nostres dies, en què l'oferta dels països veïns ha fet que el nostre comerç s'hagi hagut de modernitzar per no perdre pistonada. Per tant, la política general de treball i inversions seguida pels nostres comerciants no es pot passar per alt i s'ha de reconèixer el valor aportat al nostre país. Un esforç del qual s'ha beneficiat tot Andorra i de moltes maneres.

Arribats a aquest punt és obvi afirmar que el comerç ens afecta a tots. Sense comerç no es generaria activitat interna ni es gaudiria dels ingressos que en aquest sector reporten els nostres visitants. És una obvietat que el comerç s'adreça no tan sols als turistes, sinó també als que vivim a Andorra. Per tant, és imprescindible continuar gaudint d'un comerç modern i competitiu. Aquest és el repte per al futur. Un repte que, cal deixar-ho clar, es desenvoluparà paral·lel al desenvolupament d'Andorra.

Si ens plantegem quin és el futur que espera al nostre comerç, la resposta l'hem de buscar en l'evolució del país. Estem d'acord que la bonança comercial que es va viure als anys 60, 70, fins i tot els 80, per exemple, ha passat a la història. En aquells temps la realitat espanyola, molt escassa des del punt de vista comercial, va afavorir el boom de la nostra oferta de comerç. Les botigues dels tipus basar van tenir un gran èxit que el temps ha esvaït. Els canvis polítics viscuts a Espanya, principal lloc d'origen de molts dels nostres clients, han posat les coses difícils, però s'ha actuat amb perspectiva de futur. Aquelles antigues botigues on dècades enrere es podia trobar de tot han deixat pas a comerços especialitzats fruit d'una forta inversió en imatge i estocs. Aquest salt qualitatiu ha permès que el comerç andorrà es pugui equiparar al comerç de les grans ciutats europees. Tot plegat ha estat així, ja que hem sabut interpretar que actualment gaudir d'una oferta atractiva i competitiva ja no és el que era. De la mateixa manera que, potser, la marca *Andorra* ja no ven com venia en temps passats.

Però la marca *Andorra* encara existeix i té un futur prometedor. La línia creixent que segueix l'economia nacional ha de transcórrer de manera paral·lela al creixement del nostre comerç. Al comerç no se'l pot deixar de banda ni tampoc esprèmer-lo. El que cal és ajudar-lo per garantir-ne el futur. Ajudar-lo, per exemple, reiterant la nostra oferta comercial en les campanyes de promoció turística que es fan des del Govern, com un actiu diferenciador i tant o més important que la neu o el lleure, per posar un parell d'exemples.

Indubtablement al país hi ha molts sectors dinamitzadors: l'esquí i la neu en general, l'hoteleria, la restauració, la construcció, els serveis entesos de manera àmplia. Però el comerç, cal insistir-hi, significa segurament el principal motor sense el qual no s'entendria el nostre país. En una paraula: és imprescindible.

Ho és perquè el comerç suposa un element clau que permet l'evolució continuada de la nostra economia a través del turisme. Possiblement sense el comerç hauriem de referir-nos al turisme de manera molt diferent de com ho fem actualment. El con-

cepte de turisme, per tant, quedaria diluït si no comptés amb l'empenta del nostre comerç. Només cal esmentar una constatació: anys enrere molts turistes venien a comprar i marxaven. Actualment molts d'aquests turistes continuen venint a comprar, és clar, però amb el valor afegit que ara també fan altres activitats. Per tant, el comerç significa un reclam que complementa indiscutiblement la nostra oferta global turística. I la complementa de manera decisiva.

Ara bé, avui dia el comerç ja no es pot basar únicament en el preu més competitiu; aquesta fórmula ja no és un reclam prou atractiu. I crec fermament que el reclam que demanen els nous temps és la qualitat: qualitat en servei, en el tracte amb els nostres clients, uns clients que han de sentir que tenen un servei personalitzat i professional, perquè el servei al client ha de ser la nostra primera carta de presentació davant el turisme i davant els nostres conciutadans.

Tots hem de tenir clar, també les forces polítiques, que no ens podem permetre servir-nos del comerç per nodrir les arques públiques de manera excessiva. I més si tenim en compte que el comerç és un sector gens conflictiu, que a més genera una riquesa incontestable. En aquest punt vull posar de manifest que, per tant, el model impositiu actual i futur no ha de significar cap greuge envers el comerç ni ha de ser excessiu. Necessitem un model impositiu moderat per garantir la continuïtat del nostre comerç, ja que és un sector fonamental que sens dubte contribueix notablement a mantenir l'estabilitat de l'economia nacional andorrana.

El comerç és el millor termòmetre per mesurar la temperatura econòmica d'Andorra. Cal incentivar-lo i evitar excessos a l'hora de recaptar, tant per part del Govern com dels comuns. Actualment les càrregues impositives són prou generoses per pensar a augmentar-les. El comerç genera molts ingressos a escala nacional i parroquial, i cal ser curosos per no caure en un excés. Si m'ho permeten, faré servir la frase que diu que *no hem d'estrènyer la gallina dels ous d'or més enllà del que és aconsellable o deixarà de pondre'n*.

Mirin. Sóc optimista respecte al futur del nostre país, d'Andorra, i per tant respecte al futur del nostre comerç. Ho sóc sempre que en aquest futur el comerç evolucioni d'acord com ho faci el país, i crec que el país evolucionarà de manera favorable. Comerç i Andorra conformen un binomi indissoluble i, per tant, si Andorra creix el comerç també ho farà. L'únic que cal tenir en compte és que el país no pot créixer tan sols recolzant-se o, millor dit, suportant-se en el comerç, ja que fer-ho comportaria conseqüències fatals.

Enric Tarrado i Vives

Empresari i conseller general del grup parlamentari Centre Demòcrata Andorrà-Segle XXI